

ब्रह्मस्तोत्रम्

(श्रीमहानिर्वाणतन्त्रम्)

३०

नमस्ते सते सर्वलोकाश्रयाय
 नमस्ते चिते विश्वरूपात्मकाय । (ध्रुवपदम्)
 नमोऽद्वैततत्त्वाय मुक्तिप्रदाय
 नमो ब्रह्मणे व्यापिने निर्गुणाय ॥१॥

त्वमेकं शरण्यं त्वमेकं वरेण्यं
 त्वमेकं जगत्कारणं विश्वरूपम् ।
 त्वमेकं जगत्कर्तृपातृप्रहर्त्
 त्वमेकं परं निष्कलं निर्विकल्पम् ॥२॥

भयानां भयं भीषणं भीषणानां
 गतिः प्राणिनां पावनं पावनानाम् ।
 महोच्चैः पदानां नियन्त् त्वमेकं
 परेषां परं रक्षकं रक्षकाणाम् ॥३॥

परेश प्रभो सर्वरूपाविनाशिन्
 अनिर्देश्य सर्वन्दियागम्य सत्य ।
 अचिन्त्याक्षर व्यापकव्यक्ततत्त्व
 जगद्वासकाधीश पायादपायात् ॥४॥

तदेकं स्मरामस्तदेकं भजाम-
 स्तदेकं जगत्साक्षिरूपं नमामः ।
 सदेकं निधानं निरालम्बमीशं
 भवाम्भोधिपोतं शरण्यं व्रजामः ॥५॥

अभिलाषाष्टकम्

(श्रीब्रह्मवैवर्तपुण्डिनम्)

एकं ब्रह्मैवाद्वितीयं समस्तं
सत्यं सत्यं नेह नानास्ति किञ्चित् ।
एको रुद्रो न द्वितीयोऽवतस्थे
तस्मादेकं त्वां प्रपद्ये महेशम् ॥१॥

एकः कर्ता त्वं हि सर्वस्य शम्भो
नानारूपेष्वेकरूपोऽस्यरूपः ।
यद्वत् प्रत्यञ्जुर्क एकोऽप्यनेक-
स्तस्मान्नान्यं त्वां विनेशं प्रपद्ये ॥२॥

रज्जौ सर्पः शुक्लिकायां च रूप्यं
नीरं पुरस्तात्यन्मृगाख्ये मरीचौ ।
यद्वतद्विष्वरोष प्रपञ्चो
यस्मिन् ज्ञाते तं प्रपद्ये महेशम् ॥३॥

तोये शैत्यं दाहकत्वं च वहौ
तापो भानौ शीतभानौ प्रसादः ।
पुष्पे गन्धो दुग्धमध्ये च सर्पि-
र्यतच्छम्भो त्वं ततस्त्वां प्रपद्ये ॥४॥

शब्दं गृह्णास्यश्रुतिस्त्वं हि जिघे-
रघाणस्त्वं व्यङ्गिग्रायासि दूरान् ।
व्यक्षः पश्येस्त्वं हि रसज्ञोप्यजिह्वः
कस्त्वां सम्यग्वेत्यतस्त्वां प्रपद्ये ॥५॥

नो वेदस्त्वामीश साक्षाद्विवेद
नो वा विष्णुर्नो विधाताखिलस्य ।
नो योगीन्द्रा नेन्द्रमुख्याश्च देवा
भक्तो वेदस्त्वामतस्त्वां प्रपद्ये ॥६॥

नो ते गोत्रं नापि जन्मापि नाख्या
नो वा रूपं नैव शीलं न देशः ।
इत्थं भूतोऽपीश्वरस्त्वं त्रिलोक्याः
सर्वान्कामान्पूरयेस्तद्वजे त्वाम् ॥७॥

त्वतः सर्वं त्वं हि सर्वं स्मरारे
त्वं गौरीशस्त्वं च नरनोऽतिशान्तः ।
त्वं वै वृद्धस्त्वं युवा त्वं च बाल-
स्तत्वं यत्किं नास्यतस्त्वान्नतोऽस्मि ॥८॥

आदित्यहृदयम्

(श्रीमद्रामायणम्)

ततो युद्धपरिश्रान्तं समरे चिन्तया स्थितम् । रावणं चाग्रतो दृष्ट्वा युद्धाय समुपस्थितम् ॥१॥
 दैवतैश्च समागम्य द्रष्टुमध्यागतो रणम् । उपगम्याब्रवीद्राममगस्त्यो भगवान् ऋशिः ॥२॥
 राम राम महाबाहो शृणु गुह्यं सनातनम् । येन सर्वानीन् वत्स समरे विजयिष्यसि ॥३॥
 आदित्यहृदयं पुण्यं सर्वशत्रुविनाशनम् । जयावहं जपेन्नित्यमक्षयं परमं शिवम् ॥४॥
 सर्वमङ्गलमाङ्गल्यं सर्वपापप्रणाशनम् । चिन्ताशोकप्रशमनमायुर्वर्धनमुत्तमम् ॥५॥
 रश्मिमन्तं समुद्यन्तं देवासुरनमस्कृतम् । पूजयस्व विवस्वन्तं भास्करं भुवनेश्वरम् ॥६॥
 सर्वदेवात्मको होष तेजस्वी रश्मिभावनः । एष देवासुररणान् लोकान् पाति गभस्तिभिः ॥७॥
 एष ब्रह्मा च विष्णुश्च शिवः स्कन्दः प्रजापतिः । महेन्द्रो धनदः कालो यमः सोमो ह्यपाप्यतिः ॥८॥
 पितरो वसवः साध्या हृश्चिनौ मरुतो मनुः । वायुर्वह्निः प्रजाप्राणा ऋतुकर्ता प्रभाकरः ॥९॥
 आदित्यः सविता सूर्यः खगः पूषा गभस्तिमान् । सुवर्णसदृशो भानुहिरण्यरेता दिवाकरः ॥१०॥
 हरिदश्वः सहसार्चिः सप्तसप्तिर्मरीचिमान् । तिमिरोन्मथनः शम्भुस्त्वष्टा मार्ताण्ड अंशुमान् ॥११॥
 हिरण्यगर्भः शिशिरस्तपनो भास्करो रविः । अग्निगर्भोऽदितेः पुत्रः शङ्खः शिशिरनाशनः ॥१२॥
 व्योमनाथस्तमोभेदी ऋग्यजुस्सामपारगः । घनवृष्टिरपां मित्रो विन्ध्यवीथीप्लवङ्गमः ॥१३॥
 आतपी मण्डली मृत्युः पिङ्गलः सर्वतापनः । कविर्विश्वो महातेजा रक्तः सर्वभवोद्भवः ॥१४॥
 नक्षत्रग्रहताराणामधिपो विश्वभावनः । तेजसामपि तेजस्वी द्वादशात्मन्मोऽस्तु ते ॥१५॥
 नमः पूर्वाय गिरये पश्चिमायाद्रये नमः । ज्योतिर्गणानां पतये दिनाधिपतये नमः ॥१६॥
 जयाय जयभद्राय हर्यश्चाय नमो नमः । नमो नमः सहस्रांशो आदित्याय नमो नमः ॥१७॥
 नम उग्राय वीराय सारङ्गाय नमो नमः । नमः पद्मप्रबोधाय प्रचण्डाय नमोऽस्तु ते ॥१८॥
 ब्रह्मेशानाच्युतेशाय सूर्यायादित्यवर्चसे । भास्वते सर्वभक्षाय रौद्राय वपुषे नमः ॥१९॥
 तमोघ्नाय हिमघ्नाय शत्रुघ्नायामितात्मने । कृतघ्नघ्नाय देवाय ज्योतिषां पतये नमः ॥२०॥
 तपतचामीकराभाय हरये विश्वकर्मणे । नमस्तमोऽभिनिघ्नाय रुचये लोकसाक्षिणे ॥२१॥
 नाशयत्येष वै भूतं तदेव सृजति प्रभुः । पायत्येष तपत्येष वर्षत्येष गभस्तिभिः ॥२२॥
 एष सुप्तेषु जागर्ति भूतेषु परिनिष्ठिः । एष एवाग्निहोत्रं च फलं चैवाग्निहोत्रिणाम् ॥२३॥
 वेदाश्च ऋतवश्वैव ऋतूनां फलमेव च । यानि कृत्यानि लोकेषु सर्व एष रविः प्रभुः ॥२४॥

फलश्रुतिः

एनमापत्सु कृच्छ्रेषु कान्तारेषु भयेषु च । कीर्तयन् पुरुषः कश्चिन्नावसीदति राघव ॥२५॥
 पूजयस्वैनमेकाग्रो देवदेवं जगत्यतिम् । एतत् त्रिगुणितं जप्त्वा युद्धेषु विजयिष्यसि ॥२६॥
 अस्मिन् क्षणे महाबाहो रावणं त्वं वधिष्यसि । एवमुक्त्वा तदागस्त्यो जगाम च यथागतम् ॥२७॥
 एतच्छ्रुत्वा महातेजा नष्टशोकोऽभवत्तदा । धारयामास सुप्रीतो राघवः प्रयतात्मवान् ॥२८॥
 आदित्यं प्रेक्ष्य जप्त्वा तु परं हर्षमवाप्तवान् । त्रिराचम्य शुचिर्भूत्वा धनुरादाय वीर्यवान् ॥२९॥
 रावणं प्रेक्ष्य हृष्टात्मा युद्धाय समुपागमत् । सर्वयन्नेन महता वधे तस्य धृतोऽभवत् ॥३०॥
 अथ रविरवदन्निरीक्ष्य रामं मुदितमनाः परमं प्रहृष्यमाणः । निशिचरपतिसङ्क्षयं विदित्वा सुरगणमध्यगतो वचस्त्वरेति ॥३१॥

श्री जयदेव कवि विरचित

अष्टपदी

प्रलयपयोधिजले धृतवानसि वेदं विहितवहित्रचरित्रमखेदम् ।
केशव धृतमीनशरीर जय जगदीश हरे ॥१॥

क्षितिरतिविपुलतरे तव तिष्ठति पृष्ठे धरणीधरणकिणचक्रगरिष्ठे ।
केशव धृतकच्छपरूप जय जगदीश हरे ॥२॥

वसति दशनशिखरे धरणी तव लग्ना शशिनि कलङ्ककलेव निमग्ना ।
केशव धृतसूकररूप जय जगदीश हरे ॥३॥

तव करकमलवरे नखमद्भुतशङ्गं दलितहिरण्यकशिपुतनुभृङ्गम् ।
केशव धृतनरहरिरूप जय जगदीश हरे ॥४॥

छलयसि विक्रमणे बलिमद्भुतवामन पदनखनीरजनितजनपावन ।
केशव धृतवामनरूप जय जगदीश हरे ॥५॥

क्षत्रियरुधिरमये जगदपगतपापं स्नपयसि पयसि शमितभवतापम् ।
केशव धृतभृगुपतिरूप जय जगदीश हरे ॥६॥

वितरसि दिक्षु रणे दिक्षपतिकमनीयं दशमुखमौलिबलिं रमणीयम् ।
केशव धृतरघुपतिरूप जय जगदीश हरे ॥७॥

वहसि वपुषि विशदे वसनं जलदाभं हलहतिभीतिमिलितयमुनाभम् ।
केशव धृतहलधररूप जय जगदीश हरे ॥८॥

निन्दसि यज्ञविधेरहह श्रुतिजातं सदयहृदयदर्शितपशुधातम् ।
केशव धृतबुद्धशरीर जय जगदीश हरे ॥९॥

म्लेच्छनिवहनिधने कलयसि करवालं धूमकेतुमिव किमपि करालम् ।
केशव धृतकल्किशरीर जय जगदीश हरे ॥१०॥

श्रीजयदेवकवेरिदमुदितमुदारं शृणु शुभदं सुखदं भवसारम् ।
केशव धृतदशविधरूप जय जगदीश हरे ॥११॥

वेदानुद्धरते जगन्निवहते भूगोलमुद्धिभ्रते
दैत्यान् दारयते बलिं छलयते क्षत्रक्षयं कुर्वते ।
पौलस्त्यं जयते हलं कलयते कारुण्यमातन्वते

म्लेच्छान् मूर्छयते दशाकृतिकृते कृष्णाय तुभ्यं नमः ॥१२॥

श्रीजगद्वात्रीस्तोत्रम्

(श्रीजगद्वात्रीकल्पम्)

आधारभूते चाधेये धृतिरूपे धुरन्धरे ।
धुवे धुवपदे धीरे जगद्वात्रि नमोऽस्तु ते ॥१॥
शवाकारे शक्तिरूपे शक्तिस्थे शक्तिविग्रहे ।
शाकाचारप्रिये देवि जगद्वात्रि नमोऽस्तु ते ॥२॥
जयदे जगदानन्दे जगदेकप्रपूजिते ।
जय सर्वगते दुर्गे जगद्वात्रि नमोऽस्तु ते ॥३॥
सूक्ष्मातिसूक्ष्मरूपे च प्राणापानादिरूपिणि ।
भावभावस्वरूपे च जगद्वात्रि नमोऽस्तु ते ॥४॥
कालादिरूपे कालेशो कालाकालविभेदिनि ।
सर्वस्वरूपे सर्वज्ञे जगद्वात्रि नमोऽस्तु ते ॥५॥
महाविघ्ने महोत्साहे महामाये वरप्रदे ।
प्रपञ्चसारे साध्वीशो जगद्वात्रि नमोऽस्तु ते ॥६॥
अगम्ये जगतामादे माहेश्वरि वराङ्गने ।
अशेषरूपे रूपस्थे जगद्वात्रि नमोऽस्तु ते ॥७॥
द्विसप्तकोटिमन्त्राणां शक्तिरूपे सनातनि ।
सर्वशक्तिस्वरूपे च जगद्वात्रि नमोऽस्तु ते ॥८॥
तीर्थयज्ञतपोदानयोगसारे जगन्मयि ।
त्वमेव सर्वं सर्वस्थे जगद्वात्रि नमोऽस्तु ते ॥९॥
दयारूपे दयादृष्टे दयाद्र्दे दुःखमोचनि ।
सर्वपित्तारिके दुर्गे जगद्वात्रि नमोऽस्तु ते ॥१०॥
अगम्यधामधामस्थे महायोगीशहत्पुरे ।
अमेयभावकूटस्थे जगद्वात्रि नमोऽस्तु ते ॥११॥

देवीस्तुतिः

नमस्ते शरण्ये शिवे सानुकम्पे नमस्ते जगद्व्यापिके विश्वरूपे ।
नमस्ते जगद्वन्द्वपादारविन्दे नमस्ते जगत्तारिणि त्राहि दुर्गे ॥१॥
नमस्ते जगच्छिन्त्यमानस्वरूपे नमस्ते महायोगिनि ज्ञानरूपे ।
नमस्ते सदानन्दनन्दस्वरूपे नमस्ते जगत्तारिणि त्राहि दुर्गे ॥२॥
अनाथस्य दीनस्य तृष्णातुरस्य भयार्तस्य भीतस्य बद्धस्य जन्तोः ।
त्वमेका गतिर्देवि निस्तारदात्रि नमस्ते जगत्तारिणि त्राहि दुर्गे ॥३॥

अपराजिता स्तोत्रम्

(श्री दुर्गासप्तशती – श्रीमार्कन्डेयपुराणम्)

नमो देव्यै महादेव्यै शिवायै सततं नमः । नमः प्रकृत्यै भद्रायै नियताः प्रणताः स्मताम् ॥१॥
रौद्रायै नमो नित्यायै गौर्यै धात्रै नमो नमः । ज्योत्स्नायै चेन्दुरुपिण्यै सुखायै सततं नमः ॥२॥
कल्याण्यै प्रणतावृद्ध्यै सिद्धै कुर्मा नमो नमः । नैऋत्यै भूभृतां लक्ष्मै शर्वाण्यै ते नमो नमः ॥३॥

दुर्गायै दुर्गापारायै सारायै सर्वकारिण्यै । ख्यात्यै तथैव कृष्णायै धूमायै सततं नमः ॥४॥
अतिसौम्यातिरौद्रायै नतास्तस्यै नमो नमः । नमो जगत्रतिष्ठायै देव्यै कृत्यै नमो नमः ॥५॥
या देवी सर्वभूतेषु विष्णुमायेति शब्दिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥६॥
या देवी सर्वभूतेषु चेतनेत्यभिधीयते । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥७॥
या देवी सर्वभूतेषु बुद्धिरूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥८॥
या देवी सर्वभूतेषु निद्रारूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥९॥
या देवी सर्वभूतेषु क्षुधारूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥१०॥
या देवी सर्वभूतेषु छायारूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥११॥
या देवी सर्वभूतेषु शक्तिरूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥१२॥
या देवी सर्वभूतेषु तृष्णारूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥१३॥
या देवी सर्वभूतेषु क्षान्तिरूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥१४॥
या देवी सर्वभूतेषु जातिरूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥१५॥
या देवी सर्वभूतेषु लज्जारूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥१६॥
या देवी सर्वभूतेषु शान्तिरूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥१७॥
या देवी सर्वभूतेषु श्रब्धारूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥१८॥
या देवी सर्वभूतेषु कान्तिरूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥१९॥
या देवी सर्वभूतेषु लक्ष्मीरूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥२०॥
या देवी सर्वभूतेषु वृत्तिरूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥२१॥
या देवी सर्वभूतेषु स्मृतिरूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥२२॥
या देवी सर्वभूतेषु दयारूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥२३॥
या देवी सर्वभूतेषु तुष्टिरूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥२४॥
या देवी सर्वभूतेषु मातृरूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥२५॥
या देवी सर्वभूतेषु भ्रान्तिरूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥२६॥
इन्द्रियाणामधिष्ठात्री भूतानां चाखिलेषु या । भूतेषु सततं तस्यै व्याप्तिदेव्यै नमो नमः ॥२७॥
चितिरूपेण या कृत्स्नमेतद्व्याप्य स्थिता जगत् । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥२८॥

स्तुता सुरैः पूर्वमभीष्टसंश्रयात् तथा सुरेन्द्रेण दिनेषु सेविता ।

करोतु सा नः शुभहेतुरीश्वरी शुभानि भद्राण्यभिहन्तु चापदः ॥२९॥

या साम्प्रतं चोद्धतदैत्यतापितैरस्माभिरीशा च सुरैर्नमस्यते ।

या च स्मृता तत्क्षणमेव हन्ति नः सर्वापदो भक्तिविनप्रमूर्तिभिः ॥३०॥

प्रतिज्ञा

मनसा सततं स्मरणीयम् ।
वचसा सततं वदनीयम् ।
लोकहितं मम करणीयम् ॥ (ध्रुवपदम्)

न भोगभवने रमणीयम् ।
न च सुखशायने शयनीयम् ॥
अहर्निशं जागरणीयम् ।
लोकहितं मम करणीयम् ॥१॥

न जातु दुःखं गणनीयम् ।
न च निजसौख्यं मननीयम् ॥
कार्यक्षेत्रे त्वरणीयम् ।
लोकहितं मम करणीयम् ॥२॥

दुःखसागरे तरणीयम् ।
कष्टपर्वते चरणीयम् ॥
विपत्तिविपिने भ्रमणीयम् ।
लोकहितं मम करणीयम् ॥३॥

गहनारण्ये घनान्धकारे ।
बन्धुजना ये स्थिता गह्वरे ॥
तत्र मया सञ्चरणीयम् ।
लोकहितं मम करणीयम् ॥४॥

॥ आत्मस्तुतिः ॥

यतस्सर्वाणि भूतानि प्रतिभान्ति स्थितानि च ।
यत्रैवोपशमं यान्ति तस्मै सत्यात्मने नमः ॥१॥
ज्ञाता ज्ञानं तथा ज्ञेयं द्रष्टा दर्शन दृश्यभूः ।
कर्ता हेतुः क्रिया यस्मात् तस्मै ज्ञ्यपत्यात्मने नमः ॥२॥
स्फुरन्ति सीकरा यस्मादानन्दस्याम्बरेऽवनौ ।
सर्वेषां जीवनं तस्मै ब्रह्मानन्दात्मने नमः ॥३॥
दिवि भूमौ तथाऽकाशे बहिरन्तश्च मे विभुः ।
यो विभात्यवभासात्मा तस्मै सर्वात्मने नमः ॥४॥
यस्मिन् सर्वं यस्य सर्वं यतस्सर्वं यस्मादिदम् ।
येन सर्वं यद्धि सर्वं तत्सत्यं समुपास्महे ॥५॥

॥ नवग्रहदेवता प्रार्थना ॥

सूर्यः शौर्यमथेन्दुरुच्चपदवीं सन्मङ्गलं मङ्गलः ।
सद्बुद्धिं च बुधो गुरुश्च गुरुतां शुक्रः सुखं शं शनिः ॥१॥
राहुर्बाहुबलं करोतु विपुलं केतुः कुलस्योन्नतिम् ।
नित्यं प्रीतिकरा भवन्तु भवतां सर्वे प्रसन्ना ग्रहाः ॥२॥
॥ आदित्यादि नवग्रह देवताभ्यो नमः ॥